

АЛТЫНСАРИН ОҚУЛАРЫ

**«ҚАЗІРГІ ӘЛЕУМЕТТІК МӘДЕНИ ЖӘНЕ ГЕОСАЯСИ
НАҚТЫЛЫҚТАҒЫ ҚҰНДЫЛЫҚТАР – ТӘРБИЕНІҢ
ТҰЖЫРЫМДАМАЛЫҚ НЕГІЗІ»**

**ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ТӘЖІРИБЕЛІК
КОНФЕРЕНЦИЯ МАТЕРИАЛДАРЫ**

I КІТАП

АЛТЫНСАРИНСКИЕ ЧТЕНИЯ

**«ЦЕННОСТИ КАК КОНЦЕПТУАЛЬНАЯ ОСНОВА ВОСПИТАНИЯ
В СОВРЕМЕННЫХ СОЦИОКУЛЬТУРНЫХ
И ГЕОПОЛИТИЧЕСКИХ РЕАЛИЯХ»**

**МАТЕРИАЛЫ МЕЖДУНАРОДНОЙ
НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЙ КОНФЕРЕНЦИИ**

I КНИГА

Қостанай қ., 2025 ж.
г. Қостанай, 2025 г.

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ / РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ

Қуанышбаев Сеитбек Бекенович, география ғылымдарының докторы, доцент, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің Басқарма Төрағасы-Ректоры, Қазақстан; **Наурызбаева Эльмира Кенжеғалиқызы**, тарих ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессоры, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің академиялық мәселелер жөніндегі проректоры; **Жарлығасов Женис Бахытбекович**, ауыл шаруашылығы ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессор, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің зерттеулер, инновация және цифрландыру жөніндегі проректоры; **Скударева Галина Николаевна**, педагогика ғылымдарының докторы, доцент, Ресейлік Мәскеу облысындағы Мемлекеттік жоғары білім беру ұйымы «Мемлекеттік гуманитарлық-технологиялық университеті» ректоры, педагогика кафедрасының меңгерушісі, Ресей; **Бережнова Елена Викторовна**, педагогика ғылымдарының докторы, Ресей Сыртқы істер министрлігінің Мәскеу мемлекеттік Халықаралық қатынастар институтының (университет) профессоры; **Есіркепова Кенжегүл Қабылғазықызы**, филология ғылымдарының кандидаты, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университеті Ө.Сұлтанғазин атындағы педагогикалық институтының директоры; **Ибраева Айман Елемановна**, Қостанай облысы әкімдігінің Білім басқару басшысы; **Калимжанова Роза Лаиковна**, PhD докторы, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің педагогика, психология және арнайы білім беру кафедрасының меңгерушісі; **Утегенова Бибикуль Мазановна**, педагогика ғылымдарының кандидаты, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің педагогика, психология және арнайы білім беру кафедрасының қауымдастырылған профессоры; **Смаглий Татьяна Ивановна**, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің педагогика ғылымдарының кандидаты; педагогика, психология және арнайы білім беру кафедрасының қауымдастырылған профессоры; **Жетписбаева Айсылу Айратовна**, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің Ы. Алтынсарин атындағы әдістемелік кабинетінің меңгерушісі.

Қазіргі әлеуметтік мәдени және геосаяси нақтылықтағы құндылықтар - тәрбиенің тұжырымдамалық негізі:
Қ 22 Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары: I Кітап, 27 ақпандағы 2025 жылдың – Қостанай: Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университеті, 2025. – 1916 б. = Ценности как концептуальная основа воспитания в современных социокультурных и геополитических реалиях: Материалы международной научно-практической конференции: I книга, 27 февраля 2025 года. – Костанай: Костанайский региональный университет имени Ахмет Байтұрсынұлы, 2025.–1916 с.

ISBN 978-601-356-498-2

Жинақта Алтынсарин оқуларының «Қазіргі әлеуметтік мәдени және геосаяси нақтылықтағы құндылықтар – тәрбиенің тұжырымдамалық негізі» атты Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясының материалдары жарияланған. Бұл Қазақстандық білім беру жүйесіндегі балалар мен жастарды тәрбиелеудің құндылықтары туралы зерттеулер, еліміздің ұлттық біртұтас тәрбие бағдарламаны жүзеге асыру жолдары, жас ұрпақты тәрбиелеуде халықаралық және отандық тәрбие мәселелері ескеру жолдары, мектеп пен отбасының қоғамдық тәрбие күштерін біріктіру туралы пікірлері, зерттеу ұсынылымдары туралы мақалалар жинақталған.

Жинақта білім беруде ұлттық тәлім-тәрбие құндылықтарын еңгізудің өзекті мәселелері, озат тәжірибелер, біртұтас тәрбиенің бағыт-бағдарымен тенденцияларын айқындалып, сондай-ақ қолжетімділікпен инклюзивтілікті қамтамасыз ету, барлық деңгейлердегі мазмұнның құндылық аспектісін өзектендіру, білім беру ұйымдарында ашықтық пен ынтымақтастық ахуалын құру, білім беруді дамыту мен психологиялық-педагогикалық қолдаудың инновациялық форматтарымен тиімді тәжірибелерін еңгізу, педагогикалық ғылым мен практиканы интеграциялау қарастырылған.

Конференция материалдары қазіргі білім беру контекстіндегі Ы. Алтынсариннің педагогикалық мұрасының өзектілігін, оқытудың гуманистік теориясының ғылыми негіздерін, қазіргі педагогикалық білім берудегі ғылым мен практиканың өзара байланысы мәселесін шешу жолдарын, интегративті жүйе ретіндегі кәсіпке дейінгі педагогикалық білім берудің маңыздылығын, цифрлық ресурстарды пайдалана отырып, педагогтардың тәрбие мәселелерін өз қызметтерінде шешу жолдары айқындалған.

Бұл жинақтың материалдарын ғалымдар, жоғары оқу орындары мен колледж оқытушылары, мектеп мұғалімдері мен мектепке дейінгі тәрбиешілер, педагог-психологтар, магистранттар мен студенттер пайдалана алады.

В сборнике содержатся материалы Международной научно-практической конференции Алтынсаринские чтения «Ценности как концептуальная основа воспитания в современных социокультурных и геополитических реалиях», определяющие общие направления тенденции внедрения национальной программы «Біртұтас тәрбие», такие, как ценностные аспекты воспитания подрастающего поколения, анализ возможностей и лучших практик по внедрению единой программы воспитания, поддержка взаимодействия школ и семьи в воспитании ценностных ориентиров детей и молодежи, изучение путей создания безопасной и поддерживающей образовательной среды в организациях образования.

Материалы Конференции посвящены обсуждению актуальности педагогического наследия Ы. Алтынсарина в контексте современных ориентиров ценностных смыслов воспитания, научных основ аксиологических аспектов обучения и воспитания, а также вопросы готовности педагогов к современным вызовам в отечественном образовании, педагогической готовности педагогов к инновационной деятельности с использованием цифровых ресурсов. Материалы данного сборника могут быть интересны ученым, преподавателям вузов и колледжей, учителям школ и воспитателям дошкольных учреждений, педагогам-психологам, магистрантам и студентам.

ISBN 978-601-356-498-2

9 786013 564982

УДК 37.02
ББК 74.00

УДК 37.025.8

ПРОБЛЕМАЛЫҚ ОҚЫТУДЫҢ PBL МЕН FILA ӘДІСТЕРІ АРҚЫЛЫ АҚПАРАТТЫ ТАЛДАУ ДАҒДЫСЫН ДАМУ

Исина Асем Балгабаевна
Кәріғұл Баян Қайырханқызы
қазақ тілі мен әдебиет пәнінің мұғалімдері
Назарбаев Зияткерлік мектебі
Қостанай, Қазақстан

Аңдатпа

Мақалада проблемалық оқыту (PBL, FILA) әдістерін қазақ тілі сабағында ақпаратты талдау дағдыларын дамыту мақсатында қолдану ерекшеліктері қарастырылады. PBL мен FILA әдістері оқушыларды нақты мәселелерді шешуге бағыттап, олардың сыни ойлау, шығармашылық және топтық жұмыс дағдыларын дамытуға ықпал етеді. Бұл әдістер оқушылардың білімге деген қызығушылығын арттырып, белсенділіктерін жоғарылатуға, әрі өз пікірлерін еркін жеткізе білуге ықпал етеді. Мақалада ұсынылған сабақ құрылымы мен нәтижелері PBL мен FILA әдістерінің ақпаратты талдау дағдыларын дамытудағы маңыздылығын дәлелдейді.

Түйінді сөздер: проблемалық оқыту, ақпаратты талдау, сыни–ойлау, мәселелерді шешу, PBL әдісі, пікірін жеткізу.

Аннотация

В статье рассматриваются особенности использования методов проблемного обучения (PBL, FILA) на уроках казахского языка для развития навыков анализа информации. Методы PBL и FILA помогают учащимся решать реальные проблемы и развивать критическое мышление, креативность и навыки командной работы. Эти методы помогают учащимся повысить интерес к обучению, повысить их активность и позволяют им свободно выражать свое мнение. Представленные в статье структура урока и результаты подтверждают важность методов PBL и FILA в развитии навыков анализа информации.

Ключевые слова: проблемное обучение, анализ информации, критическое мышление, решение проблем, метод PBL, выражение мнения.

Abstract

The article discusses the features of using problem-based learning methods (PBL, FILA) in Kazakh language lessons to develop information analysis skills. PBL and FILA methods help students solve real problems and develop critical thinking, creativity and teamwork skills. These methods help students increase their interest in learning, increase their activity and allow them to freely express their opinions. The lesson structure and results presented in the article confirm the importance of PBL and FILA methods in developing information analysis skills.

Key words: problem-based learning, information analysis, critical thinking, problem solving, PBL method, expressing an opinion.

Қазіргі білім беру жүйесінде білім алушылардың ақпаратты тиімді түрде талдай білу қабілетін дамыту ерекше маңызға ие. Өр түрлі ақпараттық ресурстардың қолжетімділігі мен қарқынды дамып жатқан технологиялар аясында жастардың ақпаратты сыни тұрғыдан бағалауға және қолдануға қабілетті болуы қажеттілігі артып отыр. Осы орайда, проблемалық оқыту әдістерінің, әсіресе PBL (Project-Based Learning) және FILA (Feedback-Informed Learning Assessment) әдістерінің маңызы зор. Бұл мақалада аталған әдістердің ақпаратты талдау дағдысын дамытудағы рөлі қарастырылады [2].

PBL (Project-Based Learning) әдісі, немесе жобалық оқыту, оқушыларға нақты өмірлік мәселелерді шешу арқылы білім алуға мүмкіндік береді. Бұл әдіс арқылы оқушылар ақпаратты тек теориялық тұрғыдан емес, практикада қолдана білу дағдысын дамытады. PBL әдісінде оқушылар алдына нақты мәселе қойылып, олар бұл мәселені зерттеу, талдау және шешу үшін түрлі ресурстарды пайдаланады. Мұндай тәсіл оқушылардың ақпаратты талдау, сыни ойлау, шығармашылық

қабілеттерін дамытуға ықпал етеді. PBL әдісі ақпаратты талдау дағдыларын дамыту үшін көптеген мүмкіндіктер береді. Бұл әдістің басты ерекшелігі – оқушылардың мәселелерді шешу барысында түрлі көздерден ақпарат жинап, оны өздері талдап, бағалап, қорытынды жасауға бағытталуы.

PBL әдісін қолдану арқылы оқушылар мынадай қабілеттерді дамытады:

а) Ақпаратты жинау. PBL әдісі оқушыларға ақпаратты жинаудың түрлі тәсілдерін үйретеді. Бұл жерде олар Интернет, кітаптар, ғылыми мақалалар және басқа да дереккөздерді пайдалану арқылы қажетті мәліметтерді табуға үйренеді. Оқушылар өздерінің зерттеу дағдыларын дамытып, қандай ақпараттың маңызды екенін, қайсысы қажетсіз екенін ажырата білуге мүмкіндік алады.

ә) Ақпаратты бағалау. Оқушылар жинаған ақпараттарын бағалау кезінде олардың сапасын, дәлдігін және сенімділігін тексеруі қажет. Бұл процесс аналитикалық ойлау қабілеттерін қалыптастырады. Оқушылар ақпаратты тек жинап қана қоймай, оны салыстыру, сын көзбен қарау және дұрыс қорытынды жасау қабілеттерін дамытады.

б) Ақпаратты талдау және өңдеу. PBL әдісі оқушыларды жинаған ақпаратты құрылымдап, өңдеуге үйретеді. Оқушылар ақпараттың өзара байланысын зерттеп, оны әртүрлі аспектілер бойынша талдай отырып, мәселенің шешімін іздейді. Бұл әдіс олардың логикалық ойлауын дамытып, бірқатар шешімдер ұсынуға және оларды дәлелдермен негіздеуге мүмкіндік береді.

в) Шешім қабылдау. Ақпаратты талдау нәтижесінде оқушылар өздері зерттеген мәселе бойынша шешім қабылдайды. Бұл кезеңде олар өздеріне қажетті ақпаратты таңдап, оны шешім қабылдауда қолданады. Оқушылар тек теориялық білімдерін ғана емес, практикалық дағдыларын да дамытуға мүмкіндік алады.

PBL әдісінің тиімділігі бірнеше аспектілерде көрінеді:

- Оқушылардың өз бетінше зерттеу жүргізу дағдысы қалыптасады.
- Ақпаратты жинау, сараптау және оны қолдану дағдылары дамиды.
- Оқушыларда топтық жұмыс арқылы коммуникация дағдылары жетіледі [1].

FILA (Feedback–Informed Learning Assessment) – оқытудың кері байланыс негізінде жүзеге асатын бағалау жүйесі. Бұл әдіс оқушылардың білім деңгейін нақты анықтап, әртүрлі кері байланыс түрлерін пайдалану арқылы оқу процесін жетілдіруге мүмкіндік береді. FILA әдісі оқушылардың алған білімін талдауға және оның дұрыс қолданылуын бағалауға бағытталған.

FILA әдісінің негізгі принциптері:

- Оқушыларға үздіксіз кері байланыс беру.
- Оқушылардың білім деңгейін нақты бағалау және оларды ақпаратты талдаудағы жетістіктерін бақылау.
- Оқытушы мен оқушы арасында екіжақты қарым–қатынас орнату.

FILA әдісінің әр кезеңінің маңыздылығы:

Focusing (Назар аудару): Оқушылар алдымен мәселені анықтап, оған назар аударады. Бұл кезеңде мәселенің мәні мен оны шешудің қажеттілігі талданады.

Interpreting (Түсіндіру): Оқушылар мәселені шешу үшін қажетті ақпаратты жинап, оны талдайды, интерпретациялайды. Бұл кезеңде ақпаратты дұрыс түсіну және оны талдаудағы қателіктерді болдырмау маңызды.

Learning (Үйрену): Мәселені шешу барысында қажетті білім мен дағдыларды алу және оларды қолдану.

Acting (Әрекет ету): Оқушы мәселені шешу үшін нақты қадамдар жасайды, шешім қабылдайды.

Бұл әдіс оқушылардың ақпаратты талдау қабілетін арттыруда үлкен рөл атқарады, себебі кері байланыс барысында оқушы өздерінің түсініктерін тексеріп, жаңа көзқарастарды меңгере алады [4].

PBL және FILA әдістерін қолдану арқылы ақпаратты талдау дағдысын дамыту өте тиімді. PBL әдісі оқушыларды жобалық жұмыстарға бағыттай отырып, нақты мәселелерді шешуде қолданылатын ақпаратты жинақтап, оны анализ жасауға мәжбүр етеді. FILA әдісі болса, оқушылардың осы ақпаратты қалай қолданғанын бағалап, кері байланыс арқылы дұрыс әрі тиімді шешімдер қабылдауға көмектеседі.

Оқушылар өздері жинаған ақпаратты сыни тұрғыдан қарау және оны шешім қабылдауда қолдану арқылы:

1. Ақпараттың сенімділігін бағалауға үйренеді.
2. Талдау және салыстыру дағдыларын дамытады.
3. Жаңа ақпарат пен деректерді негізге ала отырып, тұжырымдар мен шешімдер шығарады.

Бұл әдістердің үйлесімді қолданылуы оқушылардың ақпаратты талдаудағы дағдыларын нығайтуға және жалпы білім сапасын арттыруға ықпал етеді [3].

Қазақ тілі сабақтарында (Т2) оқушылардың ақпаратты дұрыс талдай білу қабілетін дамыту ерекше маңызды. Тіл үйрену процесінде оқушылар тек грамматикалық ережелерді меңгеріп қана қоймай, ақпаратты жинап, саралап, дұрыс қолдануды үйренуі тиіс. Осы мақсатта проблемалық оқыту әдістері, оның ішінде PBL және FILA әдістері тиімді қолданылады. Бұл әдістер оқушылардың сыни ойлауын, ақпаратты талдау және қорытынды шығару дағдыларын дамытуға ықпал етеді.

Тақырыбы: «Қаладағы экологиялық мәселелер және оларды шешу жолдары»

Оқушыларға қойылатын мәселе: Сіздер өз қалаңыздың (немесе жақын маңдағы елді мекеннің) экологиялық жағдайын зерттеп, оны жақсарту жолдарын ұсынатын белсенді топтың мүшелерісіздер. Сіздер әкімдікке немесе қоғамдық ұйымға өз ұсыныстарыңызды жеткізу үшін жоба жасауыңыз қажет.

Тапсырма кезеңдері:

1–кезең: Проблеманы түсіну және зерттеу

Мұғалім оқушыларға Қазақстанның экологиялық жағдайы туралы қысқаша ақпарат береді.

Оқушылар өз қалаларының экологиясына байланысты қандай мәселелер бар екенін анықтайды. Экологиялық мәселелерді анықтау үшін ғаламтордан, жаңалықтардан, жергілікті тұрғындардан ақпарат жинайды.

2–кезең: Мәселені талдау және шешу жолдарын іздеу

Оқушылар топқа бөлініп, әр топ белгілі бір экологиялық мәселені (ластану, көгалдандыру, қалдықтарды өңдеу және т.б.) талқылайды.

Әр топ өз тақырыбы бойынша сұрақтарға жауап дайындайды:

1. Бұл мәселе қандай деңгейде (жергілікті, ұлттық, жаһандық)?
2. Оның негізгі себептері қандай?
3. Қандай шешу жолдары бар?
4. Басқа елдерде осы мәселе қалай шешіледі?

3–кезең: Шешім ұсыну және жоба жасау

Әр топ өз тақырыбы бойынша шағын баяндама немесе презентация дайындайды. Интерактивті постер, видеоролик, слайдтар немесе инфографика жасауларына болады. Шешімдерін негіздеу үшін зерттеу нәтижелерін, статистиканы, мысалдарды қолданады.

4–кезең: Қорғау және кері байланыс

Әр топ өз жобасын сынып алдында қорғайды. Қалған оқушылар сұрақ қойып, ұсыныстарын білдіреді. Мұғалім әр топқа кері байланыс береді.

Бағалау критерийлері:

- Мәселені дұрыс анықтайды;
- Ақпаратты талдайды және зерттейді;
- Шешу жолдарын ұсынады.

Қосымша:

Бұл тапсырманы орындау барысында оқушылар жаңа сөздер үйреніп, зерттеу дағдыларын дамытады және өз ойларын қазақ тілінде еркін жеткізуге дағдыланады.

Тақырыбы: «Дәстүр мен заманауи өмір: үйлестіру мүмкін бе?»

Мақсаты: оқушылар қазақ халқының дәстүрлері мен қазіргі өмір салтының байланысын зерттеп, оларды үйлестіру мүмкіндіктерін талдайды. FILA әдісін пайдалана отырып, өз ойларын жүйелі түрде жеткізеді (1–кесте).

1–кесте

F (Фактілер)	I (Мәселелер)	L (Шешу жолдары)	A (Әрекеттер)
Қазақ халқының ұлттық дәстүрлері (той, қонақжайлық, салт–дәстүрлер) туралы мәліметтер	Қазіргі жастар дәстүрлерді қаншалықты ұстанады?	Дәстүрлерді сақтап, заманауи өмірге қалай бейімдеуге болады?	Өз отбасыңыздағы дәстүрлер туралы шағын әңгіме жазыңыз немесе бейнеролик түсіріңіз.
Заманауи өмірдің ерекшеліктері (технология, урбанизация, жаһандану)	Дәстүр мен заманауи өмір арасындағы қайшылықтар бар ма?	Дәстүрлерді жаңаша түсіндіру мүмкін бе?	Қазақтың бір дәстүрі туралы постер немесе презентация дайындаңыз.

Тапсырма кезеңдері:

1–кезең: Фактіні анықтау (F – Фактілер)

Мұғалім оқушыларға қазақ халқының дәстүрлері мен қазіргі өмір салты туралы ақпарат береді.

Оқушылар қосымша ақпаратты интернеттен, кітаптардан немесе ата–аналарынан сұрастырып, жинақтайды.

2–кезең: Проблеманы анықтау (I – Мәселелер)

Оқушылар «Бүгінгі жастар дәстүрлерді қаншалықты ұстанады?» деген сұрақ бойынша талқылау жүргізеді. Дәстүр мен қазіргі заман арасындағы қайшылықтарды анықтайды.

3–кезең: Шешім ұсыну (L – Шешу жолдары)

Оқушылар дәстүрлерді заманауи өмірге бейімдеу жолдарын талдайды. Әр топ өз ұсыныстарын ортаға салады (мысалы, ұлттық тағамдарды заманауи үлгіде әзірлеу, ұлттық киім стильдерін күнделікті өмірде пайдалану және т.б.).

4–кезең: Әрекет жасау (A – Әрекеттер)

Оқушылар өз отбасында қандай дәстүрлер сақталғанын сипаттап, эссе жазады. Қазақ дәстүрлерін таныстыратын постер, бейнеролик немесе презентация жасайды.

Бағалау критерийлері:

- FILA кестесін дұрыс толтырады;
- Тақырып бойынша ақпаратты дұрыс пайдаланады;
- Дәстүр мен қазіргі заманның байланысын көрсетеді;
- Шығармашылық жұмыс (бейнеролик, постер, презентация)

Бұл тапсырма оқушылардың қазақ тіліндегі сөздік қорын байытып, сыни ойлау және зерттеу дағдыларын дамытуға көмектеседі.

PBL мен FILA әдістері оқушылардың ақпаратты талдау дағдысын дамытуда маңызды рөл атқарады. PBL әдісі оқушыларға практикалық жағдайда ақпаратты жинақтап, оны қолдануға мүмкіндік берсе, FILA әдісі кері байланыс арқылы оқушының білімін бағалауға және оны әрі қарай дамытуға жағдай жасайды. Бұл екі әдіс бірігіп, оқушылардың сыни ойлау қабілеттерін арттырып, ақпаратты тиімді талдау дағдыларын қалыптастыруға көмектеседі. Осылайша, қазіргі білім беру жүйесінде

аталған әдістерді қолдану – ақпараттық қоғамда білім алушылардың табысты болуына ықпал ететін маңызды фактор болып табылады.

Әдебиеттер тізімі:

1. Галиева А. PBL әдісі мен тіл үйренудегі рөлі.//«Білім беру жүйесінде инновациялық технологиялар» ж. 2019. №12(3), 88–92 б.
2. Жақыпбек С. Проблемалық оқыту әдістері.– Астана: Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия университеті.–2018. –120 б.
3. Құрманалина А. Тіл дамытуда PBL және FILA әдістерін қолдану мүмкіндіктері.// «Білім беру және ғылым: қазіргі жағдайы мен болашағы» ғылыми жинағы, 2019.–157–163 б.
4. Тұрғынбекова С. (2021). Тілдік дағдыларды дамытуда FILA әдісінің рөлі.// «Қазақстан Республикасы білім беру академиясы» ж.2021. –№2.– 23–30 б.

УДК 372.854

**УСЛОВИЯ ФОРМИРОВАНИЯ НАВЫКОВ SOFT SKILLS ПОСРЕДСТВОМ
СОВРЕМЕННЫХ ПРИЕМОВ ОБУЧЕНИЯ НА УРОКАХ ХИМИИ**

Исмагзанова Махабат Манашевна

педагог–модератор, учитель химии школы–лицей №2,
г. Кокшетау, Казахстан

Аңдатпа

Әр мұғалім өз іс–әрекеті барысында белгілі бір сабақты қалай ұйымдастыруға, қандай әдістер мен әдістерді тартуға, қандай технологияларды қолдануға болатындығы туралы ойлайды. Қазіргі сабаққа қойылатын талаптар өзгерді, сәйкесінше білімді жас ұрпаққа беру құралдары да өзгерді. Ақпарат ағыны мен көлемі күн сайын артып келеді, сондықтан мұғалімдер оқушыларға жұмсақ дағдыларға (soft skills) ие болуға мүмкіндік беретін сабақтарда жұмыс істеудің осындай әдістері мен әдістерін таңдауы керек, бұл өз кезегінде өскелең ұрпаққа әртүрлі қызмет салаларында бәсекеге түсуге және болашақта таптырмас болуға мүмкіндік береді.

Түйінді сөздер: педагогикалық технология, әдістер, soft skills

Аннотация

Каждый педагог в процессе своей деятельности задумывается над тем, как организовать тот или иной урок, какие приемы и методы привлечь, какие технологии использовать. Требования к современному уроку поменялись, соответственно поменялись и инструменты передачи знаний подрастающему поколению. Поток и объем информации увеличивается с каждым днем, поэтому педагогам необходимо подобрать такие приемы и методы работы на уроках, которые позволят учащимся обладать мягкими навыками (soft skills), что в свою очередь позволит подрастающему поколению конкурировать в различных сферах деятельности и быть незаменимыми в будущем.

Ключевые слова: педагогическая технология, приемы, soft skills

Abstract

In the course of their work, every teacher thinks about how to organize a particular lesson, what techniques and methods to attract, and what technologies to use. The requirements for the modern lesson have changed, and the tools for transferring knowledge to the younger generation have changed accordingly. The flow and volume of information is increasing every day, so teachers need to choose such techniques and methods of working in the classroom that will allow students to possess soft skills, which in turn will allow the younger generation to compete in various fields of activity and be indispensable in the future.

Key words: pedagogical technology, techniques, soft skills

Современные требования к выпускникам организаций образования меняются под силами экономических и политических аспектов развития нашего государства. Обновленное содержание образования подразумевает не только смену нормативно–правовых актов, регламентирующих систему образования, но и условия реализации самих целей образования. Так педагоги каждой организации ищут новые методы и приемы мотивации учащихся, изучения новых тем или проведения

МАЗМҰНЫ / СОДЕРЖАНИЕ

АЛҒЫ СӨЗ

ПРИВЕТСТВЕННОЕ СЛОВО

Сеитбек Бекенович Куанышбаев , география ғылымдарының докторы Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің Басқарма - Төрағасы - Ректоры	3

ПЛЕНАРЛЫҚ БАЯНДАМАЛАР

ПЛЕНАРНЫЕ ДОКЛАДЫ

Eva Smetanová	Education as a tool for cultural dialogue	6
Алиева Эльмира Максutowна	Основные принципы формирования ценностей и интересов у обучающихся в условиях образовательной среды	8
Сюндикова Данагуль Жаппасбаевна	Роль, значение и пути реализации воспитания подрастающего поколения на основе национальных ценностей в организациях образования костанайской области	13
Өтелбаева Салтанат Амантайқызы	Ыбырай жайында табылған тың деректер	17
Бектурганова Римма Чингисовна	Развитие инструментов формирования исследовательской культуры у будущих педагогов	20
Моисеева Людмила Владимировна, Балюкова Татьяна Владимировна	Формирование экологической картины мира есть новое направление развития образования России	26

**БІЛІМ БЕРУ ЖҮЙЕСІНДЕГІ БАЛАЛАР МЕН ЖАСТАРДЫ ТӘРБИЕЛЕУДІҢ
ҚҰНДЫЛЫҚТАРЫ: ТӘЖІРИБЕ, ПРОБЛЕМАЛАР ЖӘНЕ ШЕШІМДЕР**

**ЦЕННОСТИ ВОСПИТАНИЯ ДЕТЕЙ И МОЛОДЕЖИ В СИСТЕМЕ ОБРАЗОВАНИЯ:
ОПЫТ, ПРОБЛЕМЫ И РЕШЕНИЯ**

Абатов Нурлыбай Тулепбергенович, Кадырова Айгуль Кеулимкосановна	Жастарға ұлттық тәрбие берудің мақсаты	30
Абдикирова Динара Аманжоловна	Тәрбие негізі–ұлттық құндылықтарда	34
Абдимоминова Дилдаш Каппаровна, Омарова Дильназ Кенжебековна	Құндылықтарға негізделген білім беру ортасын құрудағы геймификацияның рөлі	37
Абдуллина Татьяна Владимировна	Проблемы и возможности культурно–ценностной образовательной среды для развития функциональной грамотности на уроках русского языка и литературы	42
Абитова Вера Анатольевна	Формирование гармонично развитой личности дошкольников на основе ценностей через программу воспитания «Біртұтас тәрбие»	46
Айдарханова Айымгуль Мейрамбаевна, Нурмуханбетова Нургуль Нуркеновна	Формирование интереса к предмету химия через межпредметную связь	51
Айзверт Виктория Александровна, Шпехт Наталья Васильевна	Интеграция национальных ценностей в образовательный процесс младших классов на уроках литературного чтения, математики и изобразительного искусства	57
Аймуханова Карина Темировна	Научное видение понятий «инклюзивное образование», «менеджмент инклюзивного образования»	60
Акишева Балайым Жансеитовна, Айнабекова Акмарал Сабитовна	Білім саласындағы тәрбие құндылықтары: тәжірибе, мәселе, шешім ұлттық құндылықтар арқылы жас ұрпақты тәрбиелеу	63
Аликин Марк Игоревич, Лукьянченко Наталья Владимировна	Субъективное восприятие подростками – единоборцами занятий спортом	66
Алпысбаева Айнагуль Темирханговна, Карибаева Динара Булатовна	Роль и значение инклюзивного образования в современной школе	71
Альбекова Айжан Турсунбековна	Патриотическая направленность песен Розы Рымбаевой	74
Альдикенова Анар Альмухановна	Ұлттық құндылықтар мен жаңа педагогикалық әдістемелер: жастар тәрбиесі мен білім берудегі өзара ықпалы	79
Амантаева Айгуль Багитжановна	Природа философии знания	83

1 СЕКЦИЯ

Амирхамзин Наурызбай Касенғалиевич	Бастауыш сынып оқушыларының музыка сабағындағы шығармашылық әрекеті	86
Амрина Аклима Алпамышевна	Білімалушылардың негізгі құндылықтарды игерудегі «Біздің өлке» электрондық құралының орны	92
Анцупова Светлана Николаевна	Инклюзивное образование на уроках физической культуры в общеобразовательной школе	97
Аралбаева Айгүль Кенесовна	Ценности воспитания в образовании: анализ опыта и перспективы	99
Аргимбаев Темирлан Ерланович	Сокровища прошлого: сущность традиционных ценностей в современном воспитании	105
Атабаева Динара Хамитовна	Воспитание детей и молодежи в системе образования казахстана: ценности, вызовы и пути решения	109
Аухатова Рза Жансултанова, Мурзағалиева Кенжегүль Зайнуллиновна	Қазақ тілі мен әдебиеті сабақтарында жастарды тәрбиелеудің негізгі құндылықтары	113
Аушамина Гулжан Заркимовна, Баймағанбет Маржан Мәлікқызы	Балалар арасында рухани және моральдық құндылықтардың өзгеруі: себептері мен шешу жолдары	117
Ахметғареев Дамир Рифағатович	Формирование экологической культуры через исследования: воспитание сознательности и ответственности	121
Ахметова Аймкуль Кадирбаевна, Жакаева Салтанат Ануарбековна	Концептуально–дидактическая модель подготовки студентов для музыкально–образовательной деятельности	126
Ахметова Данагул Нурмуханбетовна	Қазақ жұмбақтарындағы ұлттық дүниетаным көрінісі	131
Ахтай Жансая Маратқызы, Құлжанова Бақытгүл Райханқызы	Балалар мен жастарды тәрбиелеуде қазақ тілді жаңалық мәтіндеріндегі неологизмдер мен терминдердің рөлі	135
Аяпбергенова Алмагүль Бахитжановна	Бастауыш мектептегі заманауи тәрбиенің құндылықтары	139
Бабич Светлана Сергеевна	Формирование профессионально–личностных качеств будущего хореографа в процессе обучения в вузе	142
Баякенова Мадина Кусмановна	Роль образования в формировании ценностных ориентиров подрастающего поколения	146
Баженкова Наталья Владимировна, Магун Татьяна Ярославовна	Определение уровня стрессоустойчивости студентов института физической культуры	150
Баженова Эльмира Даулетхановна, Сәбит Айгүл Ғаниматқызы	Болашақ әлеуметтік педагогтың толеранттылығын қалыптастыру мәселесі	153

1 СЕКЦИЯ

Базарбаева Балганат Еркимбаевна	Тарихи тұлғалар жайлы білім беру арқылы жас буынды патриотизмге тәрбиелеу жолдары	157
Байгентов Бауржан Булатович	Воспитание нравственного, ответственного, инициативного и компетентного специалиста как важнейший фактор развития казахстанского общества	160
Баймаганбетова Айгерим Прмановна	Эссе как инструмент развития ключевых компетенций в цифровую эпоху: практический аспект	164
Байтенова Ляззат Бактыбековна	Платформа «qabilet»: современные решения для диагностики, профориентации и поддержки учеников	167
Байтикенова Умутгуль Какимбековна	Қазақстан тарихын оқытуда білім алушылардың тарихи құндылығын қалыптастыру	171
Бакатова Гульнара Актасовна	Современное воспитание: путь к гармоничному обществу	175
Бандурина Любовь Владимировна, Головки Наталья Григорьевна	Решение конфликтов в системе «семья–школа–общество»: пути и инструменты	180
Бекенова Салтанат Калихановна	Ақын Тұманбай Молдағалиевтің тұмадай тұнық жырлары	185
Бексултанова Раушан Каиржановна, Карашинова Алмагуль Серикбаевна	Мектептегі гуманитарлық пәнді концептуалды оқыту мен құндылықтар	190
Бектұрғанов Қуаныш Берікболатұлы, Әлім Назгүл Әлібекқызы	Оқушыларға тарихи сананы қалыптастырудағы «Қазақ халқының ұлт–азаттық көтерілістері» бағдарламасының рөлі	193
Беликов Илья Вячеславович, Чаплыгина Елена Владимировна	Физическая культура в системе физического воспитания в общеобразовательных учреждениях и высших учебных заведениях	198
Биримжанова Айгуль Каримовна, Ерманова Айгуль Боранбаевна	Дебат технологиясын білім беру үдерісінде пайдаланудың маңызы және практикалық нәтижелері	201
Бисекенова Айкенже Сериковна	Көркем еңбек арқылы ұлттық құндылықтарды тәрбиелеу: тәжірибе, проблемалар және шешімдер	206
Блохина Светлана Ивановна	Интеграция ценностей в образовательный процесс: формирование гармоничной личности через развитие одаренности младших школьников	209
Бойко Елена Александровна	Речевое развитие как фактор воспитания и социализации детей с кохлеарной имплантацией в условиях специального дошкольного учреждения: опыт, проблемы, направления	214
Бокубаева Мария Жанабилловна, Бузанова Лямзия Амантаевна	Ценности воспитания: симфония традиций и современности	218

1 СЕКЦИЯ

Болотько Елена Николаевна	Системный подход к формированию экологической культуры обучающихся	223
Бондаренко Марина Ивановна	Ценности воспитания на уроках русского языка и литературы: фундаментальные основы и пути их развития	226
Бондарь Виктория Сергеевна	Роль учителя в формировании моральных ценностей у учащихся начальных классов	230
Брянова Айсзуле Есимжановна, Ибраева Гульнара Айтбаевна	Қазақ тілі сабақтарында ұлттық құндылықтар негізінде функционалдық сауаттылықты дамыту	234
Бублий Константин Григорьевич	Steam–технологии на уроках художественного труда : синтез и творчество науки	238
Буляканова Юлия Маратовна, Демисенова Шнар Сапаровна	Методы диагностики уровня развития социального интеллекта студенческой молодежи	243
Бурбаева Лаура Ахатовна	Исследовательские навыки в условиях инклюзивного образования	248
Бушенеева Култай Бияхметовна, Сагадиева Кенжегуль Биахметовна	Жаратылыстану бағытындағы пәндерін интеграциялауда жаратылыстану сауаттылығын қалыптастыру	252
Винникова Лидия Васильевна, Кравченко Ольга Александровна	Воспитание духовных ценностей в контексте изучения лексических тем на уроках русского языка в старших классах	255
Вяжевич Анна Викторовна	Роль интегрированных уроков истории в совершенствовании гражданского образования	259
Габайдулина Алёна Тимуровна, Пузеп Любовь Геннадьевна	Тревожность младших школьников как психолого–педагогическая проблема	263
Гаврилова Любовь Максимовна	Воспитательный потенциал учебных дисциплин педагогического образования	266
Гавриляк Инна Михайловна, Солоха Ирина Константиновна	Изучение родного края как средство гражданско–патриотического воспитания младших школьников	269
Гаркуша Ольга Николаевна	Формирование гармоничной личности через единство образования и воспитания	274
Гелисханов Сергей Сергеевич, Гелисханова Анастасия Андреевна	Эффективность волейбольных секций в образовательных учреждениях: опыт и перспективы	277
Гимельрайх Алена Николаевна, Михайленко Светлана Валерьевна	Ценности воспитания в детском саду: опыт, проблемы и решения	281
Горпенко Наталья Андреевна	Реализация ценностей программы «Біртұтас тәрбие» в работе куратора	285
Грохольская Нина Георгиевна	Ценности как концептуальная основа воспитания в современных социокультурных и геополитических реалиях	288

1 СЕКЦИЯ

Гуныкина Надежда Владимировна	Ценности воспитания детей и молодёжи в системе образования: опыт, проблемы и решения	292
Дементей Наталья Николаевна	Стратегии сопровождения родителей в вопросах воспитания детей поколения Z в практике работы современной школы	297
Джубатыров Рустам Хозе–Диасович	Военно–патриотическое воспитание молодежи: опыт	301
Джумабекова Жанслу Оралбековна	Социальные сети и воспитание подрастающего поколения: вред или польза?	304
Дмитриева Татьяна Викторовна, Норкина Елена Александровна	Казахские национальные игры как средство социально–личностного и патриотического воспитания детей дошкольного возраста	309
Дмитрийчук Алена Валериевна, Чешенко Анастасия Владимировна	Ценности воспитания детей и молодёжи в системе образования: опыт, проблемы и решения	312
Досымова Замзагул Муратбековна	Жазылым дағдысын дамыту – оқушылардың жүйелі ойлауын қалыптастырудың құндылығы	316
Ермаганбетова Анар Бахитбековна, Абдиркенова Ақбидаш Капановна	Жалпыадамзаттық құндылықтар негізінде студенттерге рухани – адамгершілік тәрбие беру мазмұнының теориялық негіздері	320
Ерманова Рузанна Ергазыевна, Королёва Анжелика Андреевна	Интеграция традиционных и современных подходов как средство формирования основных ценностей в системе дошкольного образования	325
Есекеева Гафура Маликовна	Воспитание через межпредметную интеграцию: формирование ценностного восприятия у младших школьников	329
Есеналина Асемгуль Киясовна, Филатова Алла Николаевна	Педагогическое наследие ы. Алтынсарина в практике дошкольного воспитания и обучения	332
Есионова Алла Николаевна	Stem компетенции как первый этап профессионального образования школьников	335
Жагипаров Султан Айбекович, Исенов Утеген Ихсанович	Ценности воспитания в контексте истории детских домов Костанайской области	340
Жакаева Салтанат Ануарбековна, Ахметова Аймуль Кадирбаевна	Организация обучающего процесса приемам формирования педагогической техники будущего педагога–музыканта	346
Жалғасова Ақтоты Турғанбайқызы	Қазіргі білім беру және жеке тұлғаның бағдарлар құндылықтары	352
Жамантаева Динара Муратовна, Мурзахметов Дамир Кайргельдинович	Возможные вызовы, связанные с духовно–нравственным воспитанием молодежи в современных социокультурных условиях	355

1 СЕКЦИЯ

Жаркимбекова Роза Тыныштыковна	Ғылыми жоба аясында отанға сүйіспеншілігін арттыру арқылы патриотизмге тәрбиелеу	359
Жаркова Виктория Викторовна	Роль английского языка в поддержке образовательных ценностей инклюзивного образования	363
Жвирбля Ирина Леонидовна	Реализация воспитательного потенциала учебных занятий по белорусскому языку и литературе как основа развития личности учащегося	367
Жексенаева Жаннур Калибековна, Жұмағазина Мәлдір Серғазықызы	Халықтық педагогика арқылы балалардың эстетикалық талғамын арттыру ерекшеліктері	372
Жумабаев Мейрамғали Қонысбаевич, Мейрамғалиева Айжан Мейрамғалиевна	Дарынды дара туған өнер тұлғасы–Болат Хамзиннің өмірі мен шығармашылық жолының құндылықтары	376
Жумабаева Анар Жумабаевна, Казбеков Ануар Талғатович	Жастар арасында құндылықтардың өзгеруі	380
Жунусова Толқын Каирхановна	Ұлттық құндылықтардың рөлі мен маңызын жаңашаландыру арқылы мемлекеттік тілді меңгертуді жүзеге асыру	383
Жусупова Дина Жетписпаевна, Аргонгазина Асель Аделкановна	Искусство войлоковаляния как средство развития эстетического вкуса у детей младшего школьного возраста	386
Замалетдинова Зальфира Исхаковна, Ахметшина Гульсия Хабриевна	Современные подходы к организации воспитательной работы в школе	390
Зубко Наталья Николаевна, Лапытько Владимир Владимирович	Возможности STEAM – образования для развития творческого потенциала детей в системе дополнительного образования	393
Ибраева Сауле Турсынгазиновна	Оқушылар мен Абай әлемін меңгерту үшін құрастырылған авторлық жұмыстың тәрбие берудегі маңыздылығы	397
Иванина Светлана Анатольевна, Лоза Илона Станиславовна	Воспитание ценностных качеств личности у учащихся с ООП в системе деятельности учителя – логопеда	400
Изделюева Салима Сайлаубаевна, Ибраева Муслима Булатовна	Воспитание профессиональной ответственности у будущих специалистов зерноперерабатывающих производств	405
Иманбаев Алимжан Шайзатович	Скаутский метод в системе воспитания детей и молодежи	408
Иманбекова Калдыгул Сиазбековна	Шешендік өнердің қалыптасу тарихы және ерекшелігі	412
Исенова Гулмаржан Берішбайқызы	Тарих пәні негізінде факультатив сабағының құндылығы ретіндегі инновациялық әдістері	416
Исергепова Салтанат Душановна, Аманова Сара Самратовна	Білім алушылардың бойында ұлттық тәрбие құндылықтарын қалыптастырудың маңызы	420

1 СЕКЦИЯ

Исина Асем Балгабаевна, Кәріғұл Баян Қайырханқызы	Проблемалық оқытудың PBL мен FILA әдістері арқылы ақпаратты талдау дағдысын дамыту	424
Исмагзанова Махабат Манашевна	Условия формирования навыков softskills посредством современных приемов обучения на уроках химии	428
Кабдрахметова Жанна Болатовна, Жусупова Дина Жетписпаевна	Развитие креативного мышления на уроках художественного труда у учащихся старших классов общеобразовательной школы	431
Қажығалиева Жанат Башаринқызы, Даулеткереева Нұрлыгүл Жүзбайқызы	Ы.Алтынсариннің педагогикалық идеялары мен қазіргі білім беру құндылықтарының сабақтастығы	436
Кадралинова Жасмина Нурлановна, Байжанова Сауле Аскарбековна	Формирование национальных ценностей у младших школьников на основе Единой программы воспитания	442
Какимжанова Бибигуль Магазовна, Сейткалиева Айткуль Габдурахмановна	Ақпараттық технологияларын оқу үрдісінде қолданудың оқушыға деген құндылығы және тиімділігі	447
Калиева Айнур Молдашевна	Оқушылардың сенімді, еркін сөйлеуіне эмоционалды интеллект тәсілдерінің әсері	451
Калимжанова Роза Лаиковна, Фаттахутдинова Анастасия Радиковна	Функциональная грамотность как основа воспитания компетентной молодежи	455
Карабаев Серик Дусембиевич	Обсуждение исторических личностей и событий на уроках истории: воспитание ценностей и развитие критического мышления	460
Карабаева Жибек Дусембаевна	Музей – центр патриотического воспитания	462
Каримова Наилия Хакимовна, Тамилина Оксана Михайловна –	Развитие детского творчества через разъяснения детям дошкольного возраста истории возникновения и значения орнаментов казахского народа	468
Карякин Юрий Сергеевич, Калжанов Марат Умирбекович	Использование искусственного интеллекта, направленных на формирование математической грамотности в средней школе	473
Кашарин Алексей Сергеевич	Ценности физического воспитания в контексте формирования здорового образа жизни у подростков	476
Кенжетай Шолпан Үсенқызы, Бураканова Галия Мысыгутовна	Қазақстан жастары арасында онлайн мамандықтар мен білім беру танымалдығы: трендтер мен себептер	480
Ким Яна Владимировна	Проблема развития профессионального самосознания будущих педагогов	485
Кишкимбаева Замира Болатбековна, Шалгимбекова Кенжегүл Сапышевна	Ответственность подростков: ключевые аспекты воспитательного процесса в школе	489

1 СЕКЦИЯ

Климашева Юлия Витальевна, Шимке Алина Игоревна	Развитие и формирование познавательной активности детей	492
Клименко Анна Ивановна	Гендерные особенности в проявлении эмпатии у современной молодежи	499
Климченко Светлана Александровна	Духовно–нравственное воспитание школьников на уроках литературы (из опыта работы)	503
Кожаниязова Асель Ермаковна, Мускина Айнур Нурлановна	Біліктілікті арттыру курстарында мұғалімдердің балалар мен жастарды тәрбиелеудегі құндылықтық бағыттары: педагогикалық стратегиялар мен әдістемелік тәсілдер	507
Кожаметов Николай Серикович	Жалпы білім беру мектептерде білім алушылардың әлеуметтік интеллектін дамытудың маңызы	511
Кожубаева Айнагуль Жагпаровна	Истоки происхождения и история развития традиционного этикета казахского народа	515
Колмагорова Марина Михайловна, Бушуева Ольга Ивановна	Первые шаги к будущей профессии: профориентация младших школьников	520
Конвисарова Людмила Александровна	Духовно–нравственное воспитание обучающихся на примере русской классической литературы	523
Коныршина Ерсин Сериковна	Ғ. Мүсірепов мұралары: Жастарды тәрбиелеудің құндылықтық негіздері және заманауи білім беру жүйесі	527
Крикливец Оксана Александровна	Научно–популярная литература как средство расширения кругозора по физической культуре детей старшего дошкольного возраста	530
Крузе Светлана Владимировна	Геймификация организованной деятельности как путь к формированию личностных ценностей воспитания детей дошкольного возраста	533
Крутик Анара Сабыржановна	Образование и нравственные ориентиры субъектов образования	537
Куатбаева Айгуль Серкибаева	Казахстанский патриотизм: идея, проблемы формирования	540
Kudritskaya Marina, Kopeikina Lubov	English teaching as a tool for students' personal growth, social development, and instilling values of global awareness: experience and problem solving	543
Кудряшова Татьяна Александровна, Султанова Динара Акилбековна	Формирование духовно–нравственных ценностей на уроках русского языка у учащихся среднего звена через прием моделирования	549
Кузнецова Елена Сергеевна	Формирование и развитие личной системы ценностей учащихся на уроках биологии	554

1 СЕКЦИЯ

Кузнецова Светлана Геннадьевна	Воспитание ценностей через математику: опыт и перспективы	557
Курилова Светлана Васильевна, Мусина Галия Тюлюбаевна	Воспитание молодежи: ценности и проблемы современного образования	562
Курмангалиева Елена Петровна	Особенности воспитания и ресоциализации взрослых школьников в условиях пенитенциарной системы	565
Курмушова Римма Галиевна	Воспитание волевых качеств младших школьников	570
Куснирярова Зарина Муратовна, Шалгимбекова Кенжегуль Сапышевна	Программа развития ценностных ориентаций у старших подростков колледжа	575
Кушебаева Зауре Кабдырахмановна	Формирование ценностей у младших школьников: традиции, проблемы и современные решения в системе образования	578
Қабылова Айжан Сағатбековна	Білім беру жүйесіндегі балалар мен жастарға тәрбие берудің деректанулық көзі ретінде түркі ойшылдарының танымын заманауи құндылықтармен сабақтастыру	581
Құрман Несібелі Жәкенқызы, Курманова Бактыгул Жәкеновна	Ыбырай Алтынсарин мұраларындағы жалпыадамзаттық құндылықтар жүйесі	586
Лаврентьева Яна Александровна	Различные подходы к определению и достижению личностных результатов образования	592
Лазута Елена Владимировна	Проектная деятельность как способ социализации в специальном и инклюзивном образовании	595
Лобова Кристина Алексеевна	Особенности межличностных отношений между одноклассниками у детей младшего школьного возраста	598
Магамбетова Аида Дусембаевна	Роль игры в формировании ценностей у детей дошкольного возраста	601
Макарова Ольга Николаевна, Макаров Алексей Максимович	Формирование знаний о родном городе с помощью иммерсивных технологий в контексте воспитания	605
Марзабаева Людмила Ивановна, Ярочкина Елизавета Викторовна	Ценности как основа воспитания, на примере реализации программы «Біртұтас тәрбие» в школе	608
Матуняк Наталья Анатольевна, Корабельникова Ольга Борисовна	Системный подход к решению задач духовно–нравственного воспитания в дошкольной образовательной организации: из опыта работы	614
Махамбетов Жадыгер Турсынович	Ыбырай Алтынсарин шығармаларындағы ұлттық құндылықтар	619

1 СЕКЦИЯ

Махина Сарсенкуль Куандыковна, Жүсіпбек Индира Батырқызыт	Тұлғаны тәрбиелеуде ұлттық құндылықтарды пайдалану	623
Медиубаева Гульбаршин Жабраиловна, Исмурзина Римма Сериковна	Многогранное наследие великих педагогов для подрастающего поколения	629
Мезгильбаева Зере Мухаммедовна, Демченко Алена Сергеевна	Особенности использования архетипов в художественном тексте	633
Мейірханова Айдана Асылханқызы, Измаганбетов Ануар Казтаевич	Инклюзивті білім беру жүйесіндегі тьютор қызметінің ерекшеліктері	637
Мерген Әділхан Саянұлы	XIX–XX ғасырдың басындағы Қазақстандағы халыққа білім беру мәселесі тарихынан	641
Минтюкова Светлана Александровна, Радина Ирина Ивановна	Патриотическое воспитание дошкольников: традиции, ценности и современные подходы	646
Молдабаева Меруерт Раульевна, Калимжанова Роза Лаиковна	Soft skills как инструмент формирования воспитательных стратегий у будущих педагогов	650
Молдабекова Бақытжамал Коренқызы	Біртұтас тәрбие: сапалы білім берудегі маңызды қадам	656
Мунбаева Назгул Садрағызамовна	XIX ғасырдың 60 – жылдарындағы педагогикалық қозғалыс және оның Ыбырай Алтынсаринге тигізген ықпалы	661
Мурзағалиева Салтанат Дамировна, Джунусова Гулжазира Жомартовна	Біртұтас тәрбиенің отбасы тәрбиесіндегі артықшылығы	665
Мусаева Малика Саид–Ахметовна	Духовно–нравственное воспитание школьников посредством чтения художественной литературы	670
Мұсаева Жадыра Рахманбердіқызы, Мамбетова Нургул Умиртаевна	Білім беру жүйесінде тәрбиелік құндылықтарды дамытудағы оқылымның рөлі	673
Мустафинов Дархан Батырханович, Демисенова Шнар Сапаровна	Психологические аспекты выбора профессии в подростковом возрасте	678
Мухаметчина Сашида Хуснутдиновна	Проблемы и вызовы в воспитании детей в современных условиях: опыт педагогов	683
Назмутдинов Ризабек Агзамович, Жамбулов Жасулан Самратович	Воспитание семейных ценностей обучаемых как фактор регуляции их поведения	687

1 СЕКЦИЯ

Налобина Галина Юрьевна, Пронькина Оксана Валентиновна	Решение воспитательных задач в ходе подготовки и проведения промежуточной аттестации в форме демонстрационного экзамена по специальности 46.02.01 «Документационное обеспечения управления и архивоведения»	692
Натигулова Гульзия Жумагалиевна, Демисенова Шнар Сапаровна	Психолого– педагогические условия развития толерантности личности подростка	695
Нефедова Галина Александровна	Инновационные методы обучения в краеведении	699
Нургалиева Ульмекен Максуткановна	Роль образования в формировании ключевых ценностей у детей и молодежи: современные вызовы и эффективные методы	702
Нурсаитова Айнагуль Икрамовна	Творческая деятельность как инструмент воспитания личности ребенка в условиях дворового клуба	706
Нурушева Гюльмира Ерблановна	Анализ основных проблем воспитания в современной системе образования казахстана	709
Нурымова Салтанат Ибраевна	Роль педагога в социально– психологической адаптации детей: ключ к успешному воспитанию	713
Ныгыманова Жансая Толегеновна, Кудекенова Шолпан Мукашевна	Баладағы мінез–құлық мәселелерін шешудегі тәрбиешінің стратегиялары	717
Омарова Айдана Бейсенбайқызы	География сабағында ұлттық құндылықтар негізінде жеке тұлғаны рухани – адамгершілікке тәрбиелеу	720
Омарова Гульнара Булатовна	Формирование этнического самосознания младших школьников через национальные ценности	725
Орлянская Александра Валериевна	Роль педагога – наставника детского объединения юных инспекторов движения в формировании культуры Безопасного поведения на дорогах у обучающихся	728
Оспанова Салтанат Асаниязовна	Театральная деятельность как средство успешной социализации школьников	731
Оспанұлы Серікбай, Мырзағалиева Күлзада Мешітбайқызы	Алғашқы ұлттық мектептің ағартушылық– тәрбиелік құндылықтары	735
Петерс Виктория Ивановна, Казакова Ольга Викторовна	Нейрогимнастика как средство развития мелкой моторики младших школьников с задержкой психического развития	739

1 СЕКЦИЯ

Приходько София Алексеевна	Мультфильмы как эффективное средство воспитания и обучения английскому языку в начальной школе	744
Рсаева Бибигуль Козбаевна	Ценности воспитания в образовательном процессе: проблемы и возможные решения	748
Сабиржан Шынар Тиштиковна	Болашақ педагогтарды оқушылардың мәдени тынығуын ұйымдастыруға дайындаудың практикалық әдістері	752
Сагадиева Кенжегуль Бирахметовна, Токтамысова Гульмира Карасаевна	Білім беру жобасын іске асыруда педагогикалық ұжымның командалық жұмысын басқару	757
Сагандыкова Жанаргуль Бисимбаевна, Риженова Екатерина Терентьевна	Особенности работы куратора по формированию ценностных ориентаций студентов первого курса технических специальностей	762
Садуакасова Сауле Макеновна, Ниязбекова Мейрамгуль Рахымбековна	Адамгершілік – адамның асыл қасиеті	765
Салимбаева Ғалиябану Қалқамановна, Бегембаева Балжан Серикбаевна	Баланың шығармашылық дамуы: тәрбиешінің тиімді әдіс-тәсілдері	768
Сапарғалиева Асем Сейтмаганбетовна	Мектепте оқушыларды тәрбиелеудің құндылықтары: тәжірибе, проблемалар және шешімдер	772
Сарбасов Арман Асланович	Теоретические аспекты формирования лидерских качеств у студентов в образовательной среде	775
Сатубалдина Валентина Сансызбаевна	Учить и воспитывать человека – значит определить судьбу нации (о заслуженном учителе РК – Каримсаковой Аккенже Каршегеновне)	777
Сатылы Айғаным Елубайқызы	Оқушыларды креативтілікке үйретудің әдіс-тәсілдері	780
Сәкен Жазира Наурызқанқызы, Сарова Жұлдызай Ермекғалиевна	Ыбырай Алтынсариннің педагогикалық еңбектеріндегі гумандық ой-пікірлердің теориялық аспектілері	784
Сергазина Зинегуль Джумадиловна	Қазақ тілі мен әдебиеті сабақтарында оқу сауаттылығын дамыту әдістері	788
Сероус Мария Степановна, Сероус Константин Владимирович	Как помочь ребенку стать счастливым: воспитание эмоционального интеллекта в школе	791
Слесарева Тамара Васильевна	Интеграция мультикультурного контента в образовательные программы как инструмент формирования толерантности в условиях глобализации	795

1 СЕКЦИЯ

Смирнова Анастасия Юрьевна	Патриотическое воспитание детей по средствам изобразительного и декоративно–прикладного искусства	801
Степаненко Елена Ивановна	Цифровая этика в воспитании подростков в условиях информационного общества	805
Степанов Евгений Сергеевич, Сегизбаева Кенжегуль Кунусбаевна	Практика реализации регионального компонента на уроках русского языка в средней школе	810
Степанова Александра Анатольевна, Болих Зайнура Хасановна	Экологические ценности в воспитании детей и молодежи в системе образования: опыт, проблемы и решения	814
Степанова Яна Альбертовна, Ким Елена Вячаславовна	Духовно–нравственное воспитание личности ребёнка на современном этапе: особенности, условия и опыт	818
Столяренко Ольга Александровна, Еретнова Алёна Валерьевна	Ценности воспитания детей и молодежи в системе образования: музыка как инструмент формирования личности	822
Суворова Ирина Николаевна	Воспитательный потенциал и возможности учебного предмета «Музыка»	828
Сулима Светлана Владимировна	Роль учителя в формировании духовно–нравственных ценностей у детей младшего школьного возраста	831
Султанова Айкерім Малшыбайқызы, Сұлтанов Қабдрахман Қабдікәрімұлы	Медиабілім беру үрдісінде жасөспірімдердің құндылықтар әлемі: тәжірибе проблемалар және шешу жолдары	835
Сыздыкова Бакыт Сапарбековна	Духовно–нравственное воспитание на уроках физики	840
Тажибаева Бахиткуль Калжановна, Садыкова Базаргуль Сапарбековна	Білім беру жүйесіндегі балалар мен жастарды тәрбиелеуде ұлттық құндылықтарды меңгерту	845
Taubayev Zharas Turysbekovich, Yerlan Akmaral Yerlankyzy	Modern issues of forming intercultural communicative competence in flt	850
Темирбаев Мурат Ермуханович, Тойымбетова Динара Серикбаевна	Ценности воспитания обучающихся в системе школьного образования: опыт проблемы и решения	856
Темих Наталья Николаевна, Рогач Светлана Петровна	Нравственно – патриотическое воспитание детей дошкольного возраста средствами физической культуре	860
Тешебаев Абдимиталип Кубатбаевич	Социокультурная и образовательная среда, как важнейший фактор формирования гражданской позиции старшеклассников	863
Титаренко Людмила Григорьевна	Национальные ценности – основа системы непрерывного образования	866

1 СЕКЦИЯ

Тойганова Айнур Жанайдаровна, Жукетаева Рыскуль Болтабековна	Мектепке дейінгі жастағы балалардың тәрбиесі мен құндылықтық бағдарлары: Ыбырай Алтынсарин идеяларының маңызы	871
Токтамысова Гульмира Карасаевна	Формирование личностных смыслов в управлении и самоорганизации деятельности учителей школы	875
Токтарова Раушан Сайлаубековна, Рысмухамбетова Жадра Султановна	Құндылықтарға негізделген тәрбие: мектеп, отбасы және қоғамның өзара байланысы	879
Толегенова ШолпанТолегеновна	Формирование нравственных ценностей на уроках истории	883
Тохтыев Аршедин Шайдинович, Қожамкулов Райымбек Аманбекұлы	Инновациялық әдістерді қолдану «дене тәрбиесі» пәні бойынша белсенді дайындық	886
Төремұрат Гүлдина Тәңірбергенқызы	«Менің ағылшынша–дүйсенбім» бағыт–бағдарындағы тәрбиелеу құндылықтары	890
Троценко Татьяна Александровна, Бибина Александра Александровна	Повышение качества образования – важнейшее условие формирования и развития функциональной грамотности школьников с особыми образовательными потребностями	894
Тукенова Гүлім Маратовна	Оқу–тәрбие үдерісінде білім алушылардың медиақұзыреттілігін қалыптастыру	897
Тулипбергенова Дарина Айтбаевна, Калжанов Марат Умирбекович	Педагогический потенциал курса по выбору «задачи с параметрами» для формирования ценностей в образовательной среде	901
Тургаева Гульсара Аманжоловна, Кельдибаева Багиткуль Аманжоловна	Ыбырай Алтынсарин шығармаларының құндылығы	905
Турсинбекова Айнаш Оманбековна, Жумабаева Айкуль Каженовна	Оқушылардың рухани адамгершілік қасиеттерін сыныптан тыс жұмыстар арқылы қалыптастырудың ерекшеліктері	910
Тусурғалиева Лира Тажмухановна	Біртұтас тәрбие: әлеуметтік жобалар – ұлағатты ұрпақ қалыптастыратын тағылымды тәлім негізі	914
Тюлепбергенова Жасмина Жастарбековна, Назмутдинов Ризабек Агзамович	Проблема содействия духовно – нравственному становлению личности обучающихся	919
Уайсова Бибигуль Алдабергеновна, Қажаева Ақерке Өмірзаққызы	Жаңашыл ұстаз, сапалы білім, заманауи адал ұрпақ	923
Умарова Жумакуль Кубегеновна	Художественная литература как средство развития диалогической речи у дошкольников с нарушениями слуха	927

1 СЕКЦИЯ

Устименко Татьяна Петровна	Формирование семейных ценностей у студентов колледжа	930
Усембаева Асия Хамитовна	Глобализация и ценности воспитания	935
Утегенова Бибикуль Мазановна	Ыбырай Алтынсарин туралы архив материалдарын зерттеудегі құндылықтары	939
Утельбаева Мария Васильевна	Эффективные способы повышения уровня экологического воспитания младших школьников во внеклассной деятельности	943
Франк Антонина Степановна, Заводиленко Юлия Михайловна	Применение кейс–метода на уроках литературы как средства воспитания этических качеств старших школьников	947
Хайдукаева Элина Руслановна, Сарсекова Алтынгүль Каршыгаевна	Воспитание личности в эпоху перемен: школа как пространство формирования ценностей	951
Хакимова Гульжан Естаевна	Оқу – тәрбие үдерісінде ұлттық құндылықтарды қалыптастыру	954
Хасенова Айдана Куашпаевна, Якимова Виктория Юрьевна	Воспитание национальным ценностям обучающихся в рамках классного часа	959
Хасенова Карлыгаш Кужубаевна, Фирсова Полина Анатольевна	Пути реализации духовно–нравственного воспитания на основенациональных ценностей	963
Хизбулаева Эльмира Владимировна, Сумамбаева Саяхат Акимжановна	Воспитание у студентов–хореографов пластической выразительности посредством модерн танца	967
Хураскина Галина Сергеевна	Работа классного руководителя для создания безопасной и поддерживающей образовательной среды	971
Чебейко Ирина Евгеньевна	Социальные и этические вопросы воспитания ценностей в системе инклюзивного образования на логопедических занятиях	974
Черанёв Юрий Сергеевич, Лящук Анастасия Николаевна	Использование концепции экосистемности художественного произведения как инструмента развития социально–эмоциональных компетенций в образовательной среде	978
Чубыкина Светлана Андреевна, Казакова Ольга Викторовна	Пальчиковые игры с применением массажера су–джок как средство развития мелкой моторики детей с задержкой психического развития дошкольного возраста	983
Шагатаева Сания Мержакуповна	Жас ұрпақты ұлттық құндылықтар арқылы тәрбиелеу	986

1 СЕКЦИЯ

Шаймаганбетова Салтанат Турсынбековна	Қазақ ойшылдарының адамгершілік тәрбие туралы ойлары	989
Шакиров Нағашыбай Мейрамұлы	Музыка – эстетикалық тәрбиенің маңызды бөлігі	993
Шамбулова Катя Едегеевна	Языковой портфель как инструмент оценки и самооценки учеников	997
Шилина Ирина Вячеславовна	Формирование ценностей через социальное партнёрство семьи, школы и общества	1002
Шилинг Галина Сергеевна, Джикидзе Елизавета Зазановна	Воспитательный потенциал урока математики	1006
Шиляев Илья Александрович, Калимжанова Роза Лаиковна	От авторитарности к сотрудничеству: влияние эмоционального интеллекта учителя на демократизацию образовательного процесса	1009
Шинболатова Гульжан Жарасовна	Роль учителя в условиях ценностных установок у школьников	1014
Шнарбаева Гульбану Кабдушевна	Нравственное воспитание в системе образования казахстана: ценности, вызовы и перспективы	1018
Шолкубаева Райжан Муслипақызы, Изделева Галия Аудановна	Тұлға қалыптастыруда ұлттық құндылықтар негізінде білім мен тәрбие беру	1023
Щеглова Наталья Николаевна	Формирование системы эстетических ценностей подростков через призму образа автора и образа рассказчика (на материале «Рассказа о море» Ф. Искандера)	1028
Энес Александр Петрович, Мамчур Александр Владимирович	Воспитание через гимнастику на уроках физической культуры: проблемы и пути их решения	1032
Эрназаровой Гулнора Облакуловна, Мирзакулова Нигора Азимовна	Необходимость формирования педагогических ценностей у будущих педагогов	1036
Эрназаровой Гулнора Облакуловна, Назарова Дилфуза Холмирза кызы	Экзистенциальный подход в воспитании молодежи	1039
Юлдашева Инабад Ашуралиевна, Жумаева Юлдуз Расуловна	Развитие ценностной ориентации у студентов	1043
Юсупова Асель Маратовна, Гальчук Анна Николаевна	Создание мультфильмов в детском саду, как способ развития коллективизма	1048